

Vint-i-vuit anys de projectes. 277 publicacions buidades. Més de 100.000 registres. 40% d'articles amb accés al text complet. Aquestes són les dades. Ara cal interpretar-les. «La raó de ser i l'activitat principal del projecte TRACES ha estat, des dels seus inicis, el buidatge de la bibliografia sobre llengua i literatura catalanes per tal d'esdevenir una eina de consulta ineludible per a l'estudiós de les disciplines filològiques i una font documental de primer ordre per abordar l'estat de la qüestió de qualsevol aspecte que sigui objecte d'estudi de la filologia». Així es presenta TRACES des del seu web i aquest és el propòsit amb què el Grup d'Estudis de Literatura Catalana Contemporània de la UAB, de la mà de Jordi Castellanos, inicià l'aventura l'any 1987. En aquell moment, el grup va veure la necessitat d'aplegar i ordenar la producció científica sobre llengua i literatura catalanes, sobre teoria lingüística i literària i sobre literatura traduïda al català, i amb aquesta finalitat va dissenyar una base de dades que aquest mes de maig ha arribat als 100.000 registres bibliogràfics.

La base de dades TRACES —<https://traces.uab.cat>— és el nervi central del projecte. S'hi ofereix un buidatge sistemàtic de monografies, actes de col·loquis, miscel·lànies, treballs de recerca i publicacions periòdiques sobre filologia per tal que l'usuari pugui traçar les línies de la seva recerca i estar al corrent de les novetats bibliogràfiques del seu camp d'estudi o interès. És una eina de consulta d'accés lliure i gratuït al servei d'una àmplia comunitat relacionada amb les lletres catalanes, ja que s'adreça tant a l'investigador, l'estudiant i el professor com a l'editor, el llibreter, el bibliotecari, el gestor cultural i l'escriptor. O a qualsevol altra persona que hi estigui interessada.

Una de les particularitats més rellevants del fons és la prioritització del buidatge de capçaleres periòdiques. N'hi ha vora 300. L'usuari pot localitzar tots i cadascun dels articles sobre matèria filològica d'una determinada revista o suplement mitjançant unes opcions de cerca ben delimitades i un llenguatge docu-

El caràcter de TRACES

mental controlat. Aquest tipus de consulta i accés al fons és el tret més característic i distintiu de TRACES respecte d'altres recursos. Vegeu, a tall d'exemple, els més de 2.000 registres de *Caràcters*. Amb aquest criteri es cobreixen buits bibliogràfics significatius i es dona més visibilitat a un tipus de document que sovint només queda arxivat a les hemeroteques. Per aquesta mateixa raó, i pel que fa a les monografies, tenen més rellevància les obres d'autoria col·lectiva, és a dir, les miscel·lànies i les actes de congressos. En resum, doncs, TRACES vol fer de baula en el procés de cerca de fonts bibliogràfiques, procés en què intervenen els catàlegs de biblioteques, els arxius i, en els darrers anys i de manera decisiva, els portals i recursos web, ja siguin especialitzats o generalistes. Hi ha, en definitiva, la voluntat explícita d'estar a la base de la recerca filològica.

Al llarg d'aquests gairebé 30 anys de trajectòria, el projecte TRACES s'ha preocupat per adaptar-se a les demandes documentals del moment i ha optimitzat el seu fons bibliogràfic apostant per gestors de dades més potents i intuïtius, els quals permeten atendre tant cerques bàsiques i immediates com peticions més complexes i expertes.

Alhora, ha dut a terme panorames bibliogràfics lligats a l'actualitat lingüística i literària catalana en un format més atractiu que la interfície de la base de dades. És amb aquesta motivació que sorgeixen dues de les iniciatives principals que s'alimenten de la base de dades. És el cas de les *Cerques guiades*, revisions bibliogràfiques actualitzades dels esdeveniments que marquen l'agenda cultural actual, i de *Actualitat de Traces*. En aquest darrer espai —<http://actualitat.traces.uab.cat>—, el projecte fa vora vuit anys que munta aparadors mensuals que mostren la recepció crítica de les novetats editorials i teatrals a partir del buidatge de les principals publicacions del domini lingüístic de parla catalana. A hores d'ara, les seves prestatgeries acullen prop de 6.000 títols, més de 3.400 autors, 700 traductors, 300 directors teatrals, 400 curadors i 100 companyies de teatre, entre d'altres repertoris.

I acabem amb l'últim apunt, no menys important. A la base de dades TRACES, el 40% del fons té accés lliure al text complet del document, ja sigui perquè enllaça a repositoris externs o bé perquè el document queda hostatjat al servidor del projecte. Entenem que, en bona mesura, la utilitat i visibilitat d'una base de dades com TRACES passa per actualitzar i consolidar el seu fons bibliogràfic, però també, i sobretot, per ampliar aquest percentatge i potenciar la funció de repositori digital. Una funció que el projecte TRACES ha anat assumint en aquest darrers anys i que suposa una millora qualitativa evident per al fons documental i per al servei que ofereix. Hi seguim treballant.

